

KŘESŤANSKÝ ZPRAVODAJ

**To Slovo se stalo tělem
a přišlo žít mezi nás.**

**Spatřili jsme jeho slávu,
slávu, jakou má od Otce jednorozený syn,
plný milosti a pravdy.**

(Jan 1,14)

**I do nejmenšího domku
vchází Kristus
a všichni jsou mu stejně milí,
chudí i bohatí,
velcí i malí.**

Ježíš přišel do Galileje a kázal Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“

Evangelium podle Marka 1,14–15

Milí přátelé v Kristu,

slova, kterými začíná své vyprávění o Ježíšovi nejstarší ze čtyř evangelií, neznají nijak vánočně. Nemluví se tu o Ježíšově narození, o tom děťátku v jesličkách, o kterém rádi zpíváme v koledách. A přece ta slova svým způsobem vánoční jsou. Mluví se v nich o Boží blízkosti.

Letošní Vánoce budou zvláštní. Jistě budeme i tentokrát zpívat písně, na něž jsme zvyklí – o tom, že „čas radosti, veselosti světu nastal nyní“. Ale asi víc než jindy se nám bude vtírat otázka, jestli to opravdu o našem čase tak platí. Už jsme si pomalu navykli mluvit o “době covidové“. Je také doba covidová časem radosti a veselosti? Je možné se i uprostřed pandemie radovat a veselit?

Tady si můžeme připomenout, že to není zdaleka poprvé, kdy lidé slaví Vánoce v časech pohnutých a nejistých, v časech zlých. Pro mnohé křesťany ve světě byly a jsou časy pohnuté, nejisté a zlé už před pandemií a nezávisle na ní. To jen na nás zase po delší době dolehla skutečnost, která nás vytrhuje z pohodlí a klidu.

Také stojí za to si připomenout, proč se o té radosti a veselosti ve vánočních písních zpívá. Jejím zdrojem určitě nejsou všechny ty dárky, na které jsme pod stromkem zvyklí. A nejsou to nakonec ani všechny návštěvy a setkání, které k našim Vánocům obvykle patří. Ta nejhlubší radost i veselost, kterou nám Vánoce připomínají, tu bude i bez toho všeho. Můžeme ji prožít i v dobách pohnutých a nejistých. Pramení totiž v ujištění o Boží blízkosti, které přinesl Pán Ježíš. Přinesl je právě do časů nesnadných a zlých. Když pozorně čteme jeho příběh v kterékoli z evangelijních verzí, neujde nám, že prochází dobou nejistou a všelijak zlou od samého počátku až do konce. Víme dobře, že i vánoční příběh není jen děťátko pokojně spočívající v náruči své matky, ale také dobytčí žlab místo kolébky, „protože se pro ně nenašlo místo pod střechem“ lidského obydlí nebo útěk do Egypta před Herodovými zabijáky.

A když pak Ježíš dospěl a vyšel mezi lidi se svým poselstvím, přímo to k němu přitahovalo lidi všelijak ztrápené - nemocné, posedlé, hříšníky. Lidi postižené nevinně i vlastním selháním. Těm všem Ježíš kázal a dosvědčoval Boží blízkost. Dá se říci, že obsahem Ježíšova kázání byl on sám. Jeho přítomnost v tomto světě. Ve světě nemoci, epidemií, ve světě špatných vlád a bezradných obyvatel.

Tohle je náš svět. V něm potřebujeme a máme Ježíšovu pomoc. Proto se radujeme a veselíme, protože Ježíš přišel na ten skutečný, bolavý svět, neboť si nás Bůh zamiloval a nechce nás nechat bez pomoci. Boží království se s Ježíšem přiblížilo a jeho vzkříšení nás ujistilo, že už se nevzdálí. Čas se naplnil. Na nás je, abychom to vzali na vědomí: „Čiňte pokání a věřte evangeliu.“

I letos tedy můžeme pravdivě zpívat: „Čas radosti veselosti světu nastal nyní!“ Odvahu k téhle Boží radosti vám přeji, ať už nás o Vánocích a v novém roce čeká cokoli. Vždyť víme, že Bůh je s námi.

Jan Plecháček

Drazí přátelé, farníci,

přibližují se Vánoce a s nimi i konec kalendářního roku 2020. Pro všechny byl uplynulý rok ve srovnání s předchozími roky nevšedním, náročným a plným nových starostí. Epidemie koronaviru zasáhla každého z nás a přivedla nás k různým opatřením a omezením, která nejsou pro nikoho příjemná. Nová situace nás přiměla nacházet nové způsoby, jak prožívat svou víru. Učíme se domácímu slavení svátků, znovu objevujeme sílu domácí společné modlitby.

Na začátku října nás předešel na věčnost můj předchůdce ve zdejší farnosti, pan děkan Josef Smola, který spravoval naši farnost téměř deset let. Dovolím si vzpomenout na jeho působení, které se sice nevyznačovalo velkými opravami, ale spíš tichou, věrnou obětavostí stárnoucího kněze, který přes pokročilý věk dokázal naslouchat a věnovat úsměv, radu a povzbuzení. Při vzpomínce na setkání s ním, se mi vybavují mnohé momenty a myšlenky. Jedna ze vzpomínek, mi připomíná myšlenku, kterou zaznamenal velký filosof a myslitel sv. Augustin, když vzpomíná na svého velkého učitele sv. Ambrože. „...zamiloval jsem si tohoto člověka; protože, kdykoli jsem se s ním setkal, byl ke mně hodný...“. Většinou, až s odchodem bližního začneme vnímat celistvost jeho osobnosti a uvědomíme si, jakým byl pro nás darem. Děkuji Pánu Bohu za dar života pana děkana a za vše, co ve farnosti vykonal. Křtil děti, oddával mladé, doprovázel na poslední cestě naše zemřelé. Poslední dva roky svého života strávil na odpočinku v Pardubicích, ale i tam pamatoval na nás. Kněžská služba nekončí penzí, jeho ruce jsou sepnuté k modlitbě dál. U otce Josefa byly ruce sepnuté k modlitbě až do posledního dechu. Modlil se za nás, obětavě nesl svou nemoc a bolesti. Za to mu patří velký dík. Děkuji vám, kteří jste jej znali a pamatujete na něj v modlitbách.

Všem vám přeji pokojné a nadějeplné Vánoce.

P. Adrian Sedlák

Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí...“

Lukáš 2, 10-12

Sestry a bratři, milí čtenáři,

letošní Vánoce budeme asi prožívat poněkud jinak, než jsme byli každoročně zvyklí. O mnohé radosti, na které jsme se vždy těšili, budeme ochuzeni, kvůli omezením se nebudeme moci setkávat tak, jak bychom si přáli, koledy a vánoční zpěvy si zanotujeme v užším rodinném kruhu nebo při komornějších svátečních setkáních v našich kostelích a sborech. Štědrovečerní noc bude doslova onou Tichou nocí, jak zpíváme v písni rakouského učitele Franze Grubera.

Když jsem vybírala příhodné texty k zamyšlení pro letošní vánoční svátky, oslovila mě pasáž z meditace Józefa Augustyna. Ráda se s vámi o ni podělím, protože dobře vystihuje naši současnou situaci:

„... Jeho slova nepozbývají platnosti ani dnes. Člověk naší doby si ve snaze vytvořit dokonalý bezpečnostní systém zároveň nalíčil sám na sebe past. Zbraň, která ho měla bránit a zajišťovat mu trvalý mír, se stala zdrojem dalšího ohrožení. Úsilí největších mezinárodních organizací se ukazuje jako bezmocné a neplodné vzhledem k nenávisti, kterou u jednotlivců i celých národů vyvolává touha po moci, odplatě, bohatství nebo vládě. Člověk si není schopen svůj život na zemi zabezpečit. Může jej pouze svěřit Bohu. Svěřit život Bohu je jeho jedinou možnou zárukou bezpečnosti.

S odvoláním na svůj dosavadní život se snažme připomenout si okamžiky, v nichž se řítily zdi našich jistot; okamžiky, kdy jsme padali sami za oběť vlastním bezpečnostním systémům. V této souvislosti kontemplujme těhotnou Marii a jejího muže Josefa na cestě do Betléma uprostřed nejistot, nebezpečí, avšak s plnou důvěrou v Boha. Ať je nám tato jejich důvěra výzvou ve všech těžkých životních situacích, zvláště tehdy, když nám zůstává smysl našeho úsilí, naší modlitby a práce, skryt.“

Zamysleme se, sestry a bratři, na sklonku letošního, ne příliš příznivého roku opět nad vánočním poselstvím - s nově nabytou zkušeností je možná lépe pochopíme. Nenechme se připravit alespoň o drobná potěšení, která nám vánoční svátky mohou přinést. Vždyť i letos máme příležitost vzájemně se obdarovat tím nejcennějším – zájmem jeden o druhého, laskavostí, porozuměním, dobrým slovem, službou, pomocí...

Vykročme do nového roku 2021 s důvěrou i s nadějí, popřejme si navzájem zdraví a veselou mysl, se kterou se všechny nepříjemnosti a problémy překonávají snáze. A v pevné víře svěřme Hospodinu vše, co my sami ovlivnit nemůžeme. Tady pak je prostor pro naše upřímné prosby a modlitby.

Alena Tučková, CČSH

Drazí přátelé,

za nejdůležitější prvky víry lze považovat spolehnutí a naději; když pohlcuje lidskou duši beznaděj nebo bezútěšnost, poznáváme Kristovu perspektivu.

Přijměme proto s radostí vánoční zvěst o božském dítěti a připravme se na její oslavu v adventním čase.

S přáním všeho dobrého na prahu svátků, o svátcích i v novém roce

Leoš Tuček

Milí přátelé,

o Vánocích si více uvědomujeme, že tím největším darem pro každého z nás je Ježíš. Zároveň je on sám také původcem všech darů, neboť „z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí“ (Jan 1,16). Nepřinese nám sice hmotné dárky pod stromeček, ale nabízí mnohem víc. Uzdravení, svobodu, pochopení, lásku, pokoj, ochranu před zlem, odvahu vytrvat v dobrém ... Stačí jediné. Občas si přiznat, že na některé věci nestačím sám, a uvědomit si, že Bůh je připraven mi pomoci, když ho o to požádám. Biblicky řečeno, „přístupme směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (Žid 4,16). Jednou z milostí, kterou nás Ježíš touží obdarovat, je síla k odpuštění.

Budu vám vyprávět příběh, který se stal před několika lety. Přišla za mnou neznámá paní s prosbou o požehnání domu. Z jejího vyprávění jsem pochopil, že se rozvádí a prodává dům, ve kterém s manželem žili. Nechtěla ho však prodat s vědomím, že zde zůstane zlo, které si vzájemně způsobili a které, jak říkala, stále v jednom místě vnímá. Byl jsem touto prosbou překvapen i velmi potěšen. Měla touhu uzavřít jednu etapu svého života a při tom neublížit někomu, kdo bude v domě nově žít. Měl jsem trochu obavu z toho, aby nevnímala „kropení svícenou vodou“ jako nějaký automatický až magický akt, který vše vyřeší. Vysvětlil jsem jí tedy, že aby se moc nějakého zla mohla opravdu zlomit, jsou zapotřebí dvě věci. Víra v Boha, respektive v Ježíše Krista, který má moc nad zlem a pak její vlastní odpuštění. Za týden jsme se v jejím domě sešli a já jsem se jí zeptal, zda je ochotna poprosit Boha o sílu manželovi odpustit. Kývla a velmi upřímně, i když ne snadno, po mně opakovala krátkou modlitbu: Bože, dej mi sílu, abych mu dokázala odpustit.

Za měsíc mi tato paní opět volala a opět prosila o schůzku. K mému velkému překvapení přišla poděkovat. Mluvila o tom, že v okamžiku, kdy vyslovovala modlitbu s prosbou o sílu k odpuštění, cítila, jak z ní padá ohromná tíha. Že její srdce bylo naplněno pokojem a tělo zaplaveno příjemným teplem. O požehnání domu a o svém odpuštění napsala manželovi. Věci se daly velmi rychle do pohybu. Dnes lze říci, že pro tuto paní to byl začátek nejen cesty k víře v Ježíše Krista, ale také krásného usmíření a uzdravení onoho manželství, které se zdálo být v troskách.

Mohl bych napsat mnoho dalších, obyčejnějších příběhů o moci odpuštění. Setkávám se s nimi často. Odpuštění není vůbec snadné a nemusíme k němu najít sílu hned. Je to však první a nezbytný krok k opravdovému usmíření, uzdravení, vnitřní svobodě a pokoji.

Každému z nás někdo ublížil, ukřivdil, nedal to, co jsme očekávali. Každý z nás je zraněný neláskou či nepochopením druhých. Ale každý z nás také může

kdykoliv a směle přistoupit k Ježíši a poprosit: „Ježíši, prosím tě o sílu, abych dokázal tomuto člověku odpustit.“

Moc bych všem přál, abyste právě o Vánocích zakusili, že Ježíš je opravdový Spasitel, který nejen odpouští, ale z plnosti své lásky nás může také obdarovat silou k odpuštění. Věřte mi, že s Boží pomocí bude vaše velkorysost vždy štědře odměněna právě oním uzdravením, svobodou a pokojem. Z toho, že odpustíme máme totiž největší užitek my sami.

Požehnané Vánoce a celý rok 2021 vám vyprošuje

P. Jan Uhlíř

VÁNOČNÍ PŘÍBĚH

Jistý člověk jménem Mogo považoval Vánoce za zcela bezvýznamný svátek. Večer 24. prosince měl za nejsmutnější v roce, protože různí lidé si tehdy uvědomují, jak osamělí jsou, nebo si připomínají milovanou osobu, která toho roku zemřela.

Mogo byl dobrý člověk. Měl rodinu, hleděl pomáhat bližním a v obchodních záležitostech si počínal čestně. Nemohl však připustit, že lidé jsou tak prostoduší a věří, že Bůh sestoupil na zem jen proto, aby jim poskytl útěchu. Protože měl své zásady, nebál se říkat všem, že Vánoce nejenže jsou spíš smutné než veselé, ale že také vycházejí z nepravdivého příběhu o Bohu, který se proměnil v člověka.

V předvečer oslavy Kristova narození se jeho nejbližší - tedy žena a děti - jako vždy chystali do kostela. A Mogo je jako vždy poslal, aby šli sami a řekl: „Bylo by to ode mne pokrytectví, kdybych šel s vámi. Budu tady čekat, až se vrátíte.“

Když rodina odešla, Mogo usedl na svou oblíbenou židli, rozdělal oheň v krbu a pustil se do četby novin. Brzy ho však vyrušil hluk za oknem. Mogo v domnění, že se někdo baví sněhovými koulemi, přes sebe přehodil kabát a vyšel ven, doufaje, že vetřelci nažene strach.

Jakmile otevřel dveře, uviděl hejno ptáků, kteří se ztratili v bouři a teď se chvěli zimou ve sněhu. Jakmile zpozorovali osvětlený dům, snažili se vniknout dovnitř, ale jak narazili na okenní tabuli, pohmoždili si křídla, takže nemohli létat, dokud se jim nezahojí.

„Přece ta stvoření nenechám tam venku,“ pomyslel si Mogo. „Jak jim pomoci?“ Zamířil k vratům garáže, otevřel je a rozsvítil. Avšak ptáci se nepohnuli.

„Mají strach,“ řekl si Mogo. Vrátil se do domu, sebral pár kousků chleba a drobkou vyznačil cestičku až k osvětlené garáži. Ale bez výsledku.

Mogo rozevřel náruč, pokusil se je pobízet laskavým voláním, tu a tam některého jemně popostrčil, ale ptáci byli ještě neklidnější, začali se zmítat a bezhlavě pobíhat po sněhu, přičemž zbytečně ztráceli tu trošku sil, která jim ještě zbyla.

Mogo už nevěděl, co si počít. „Musíte mě mít za kohosi strašného,“ řekl nahlas. „Což nechápete, že ke mně můžete mít důvěru?“ A všecek zoufalý zvolal:

„Kdybych se teď mohl jen na několik málo okamžiků proměnit v ptáka, pochopili byste, že vás chci opravdu zachránit!“

V tu chvíli zazněl kostelní zvon ohlašující půlnoc. Tu se jeden z ptáků proměnil v anděla a zeptal se Moga: „Teď už chápeš, proč se Bůh musil proměnit v člověka?“

A Mogo, v očích slzy, poklekl ve sněhu a odvětil: „Odpusť mi, anděli. Teď už chápu, že důvěřovat můžeme jen těm, kdo se nám podobají a zakoušejí totéž co my.“

Paulo Coelho, volné zpracování povídky „Come and Follow Me“ Paula H. Dunna

Milé sestry, milí bratři,

prožíváme adventní čas, který nám připomíná, že náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus přijde brzy. My nemáme mít z jeho příchodu obavy, ale naopak, máme jej očekávat v důvěře a v radosti. Vždyť jedině ON přináší ten pravý pokoj, který svět dát nemůže.

Kéž jsou dny slavení Kristova narození pro vás i vaše blízké časem radosti a pokoje, a to i navzdory tomu, co se okolo nás děje.

Zdenka Sedláčková

ŠPITÁL

Daniel stoupal po cestě vzhůru a míjel výjevy z křížové cesty. Na kopci, vedle obrovské lípy, stál barokní kostelík, jenž byl jeho cílem. Měl zpoždění a nikdo z lidí už venku nestál.

Vstoupil dovnitř, pokřižoval se a okamžitě začal vstřebávat atmosféru vesnického pohřbu. Vůně kostela, z nějž kadidlo nikdy nevyvane, hlasité ženské vzlyky, pohledy do tichých mužských obličejů, po jejichž tvářích se koulí slzy.

Stoupl si stranou ke stěně, odkud měl desítky, nebo snad stovku lidí jako na dlani. Důstojná hudba varhan, hlavy přítomných sklopené k zemi, silní podpírající ty slabší, s nimiž si nezkrotné emoce dělají, co chtějí. Malé děti s vyplašenými pohledy. Vpředu před oltářem starý modlící se farář, obklopený věnci a vrstvami květin. I Daniel tam přidal tu svou.

„Budeme se modlit za zemřelého ...“

Farář hlasitě předříkává slova modlitby, kterou zná jen část přítomných. Vážnost okamžiku však nedovoluje nikomu, aby se neúčastnil.

Celé to trvá asi třicet minut. Poté kondolování, vzpomínání skupinek lidí v černých kabátech stojících v blátivé trávě pod opadávající lípou, podávání rukou a loučení. Slibují si, že příště se sejdou při nějaké veselejší příležitosti.

„Pane doktore, jsme moc rádi, že jste neodmítl a přišel. Moc si toho vážíme...“

Daniel schází dolů pod kopec a opět mívá obrazy Ježíšova utrpení. Poprvé v životě se účastnil pohřbu svého pacienta a během obřadu se nemohl vyhnout sebezpytování a přemýšlení, co mohl a měl udělat lépe. Od maličností, jako je místo u okna, přes nějž celodenní paprsky slunce vysávají z pacientova těla sílu, nebo nevrle poznámky personálu na dotazy a prosby nemocného až k těm velkým medicínským rozhodnutím, která nejsou vždy těmi nejlepšími. A jestliže se nepovede najít ta optimální, pak se člověk ve vážném stavu propadne do terminálního, z něhož už žádná dobrá cesta nevede.

Nevím, zda by lékaři měli chodit na pohřby svých pacientů. Asi ne, protože slabší povahy by brzy skončily na antidepresivech nebo se závislostí na alkoholu. Ani doktor si nesmí na svá ramena nakládat takovou tíhu světa. Až bude příště učit mediky, tak jim to řekne.

Sedl si do auta, nastartoval a současně se z radia ozvaly zprávy týkající se koronavirové krize. Muž s červenou rouškou (nebo vlastně bez ní) se před půlnocí sešel v nejzapadlejší restauraci města s dalšími dvěma a vysvětlil to řešením pracovních problémů. Jiný tvrdí, že vše udělal výborně, pouze lidé jsou hloupí, neposlouchají ho – a teď mají, co chtěli. Třetí popadesáté v posledních padesáti dnech změnil své stanovisko, a právě dnes ho, jako každý den, musel sdělit národu. Všichni ti technologové moci jsou konfrontováni s tím, že jejich amatérská rozhodnutí a řeči, které do té doby byly pouhou součástí světa mocenských her, přivedly zemi do dosud nepoznané krize, jež bude stát tisíce životů.

Sestry a doktoři ve špitálu bojují o každého jednotlivého pacienta. Není to hrdinství, je to práce, kterou si dobrovolně vybrali – a jsou za ni placeni. Nikomu z nich by po dnešní zkušenosti nedoporučil, aby se účastnili pohřbů svých bývalých nemocných – je to příliš těžké. Těm, kteří se provinili tím, že naši zem přivedli až na propast krize, by to ale nějaký vyšší soud přikázat měl. Ať za své papalášství aspoň jednou zaplatí a pocítí bolest, jíž způsobili. Život není jen beztrestné, provinční žvanění. Špatná rozhodnutí odnášejí konkrétní lidé.

Prof. Josef Veselka, kardiolog FN Motol

PERNÍČKY PRO NEMOCNÍCI

Když jsem čekal na Vánoce, tak mě napadlo, co takhle upéct něco sestřičkám a lékařům. Proto jsme se jednou odpoledne s Helčou Polanskou rozhodli pro nemocnici v Pardubicích něco připravit. Perníkové těsto jsme vykrájeli a poté upekli. Nesmělo chybět ani zdobení. Radoval jsem se a psal ke každému sáčku psaníčka se vzkazem. Moc mě to bavilo. Konečně jsem dělal něco víc, než jen koukal na notebook a do mobilu. A co z toho vzniklo? Vytvořili jsme 171 perníčků a naplnili jimi 22 pytlíčků.

Doufám, že to sestřičky i lékaře potěšilo a připomnělo, že i letos jsou Vánoce, (na které se já moc těším).

Vendelín Výborný

NADĚJE VÁNOC A SMYSL DOBRA

Ježíšovo narození je zásadní událostí lidských dějin, protože Bůh skrze svého Syna otevřel jejich novou závěrečnou kapitolu. To, že se něco nového otevřelo, je klíčovým poselstvím Vánoc. Ano, začalo něco nečekaného, Bůh se stal „hmatatelnou součástí našeho světa, našich osobních příběhů. A to tak hmatatelnou, že se ztotožnil s lidským údělem v jeho výšinách i propastech, v jeho radostech i utrpeních, v přátelstvích i zradách, ve všem, co k lidskému životu bohudík i bohužel patří. Jediné, čím se Ježíš od nás odlišoval, byla neochvějná věrnost Bohu a poslání, jež ho přivedlo až k násilné smrti na kříži. To začalo už o Vánocích. Ježíš se narodil, aby vydal svědectví pravdě, totiž svědectví o Boží lásce k člověku.

Narození každého dítěte přináší naději nového života, naději otevřeného osudu, v němž je ještě tolik možností. Ježíšovo narození přináší tuto naději nejen pro jeho vlastní život, nýbrž pro každého člověka, protože Ježíš je Božím Synem, je oním vyvoleným, který nabízí naději otevřenosti, naději nových možností, naději změny všem – každému člověku, ale i každému lidskému společenství. O Vánocích slavíme tuto naději, která se otevírá znova a znovu přes všechny problémy, jež nás obklopují. Není to naděje snadná, neboť od člověka vyžaduje, aby se jí chopil, a to bez ohledu na situaci. *Naděje*, jak napsal Václav Havel, *není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl*. Naděje, kterou nám Bůh ve svém Synu nabízí, je jistotou, že život má smysl a angažovat se pro dobro, k němuž ve skutečnosti všichni tíhneme – už proto, že jsme stvoření k podobě Boží, jako jeho obraz.

Utápíme se v mnoha problémech (tím je nechci nijak bagatelizovat, protože jde o potíže často velmi závažné), neboť nám chybí naděje, schopnost překročit vlastní omezený horizont. Naděje je médium, které nám umožní „vidět“ za horizont, přičemž vidění za horizont neznamena vidět do budoucnosti ve smyslu jasnovidného poznání výsledku. A neznamena ani jistotu úspěchu podle vlastních představ. Naděje, jak Václav Havel trefně vyjádřil, je spojena s vědomím smyslu, s důvěrou, že to, co konám já jako jednotlivec i jako společenství v úsilí o dobro, je smysluplné a dojde svého cíle – byť možná v úplně jiné formě, než si myslíme, že se mělo stát. Naděje znamená i odevzdání, vzdání se nároku na výsledek. Nebyly Ježíšovo narození, jeho život i smrt právě takovým aktem Boží naděje vůči člověku?

Tato Boží naděje začíná stvořením. A nám je nabízena jako cesta důvěry, že všechno dobré má smysl, že svět i život mají smysl (i když to tak vůbec nevypadá), protože za tím vším stojí Boží přítomnost, Boží láska, Boží síla.

Naší dnešní společnosti i církvi chybí ona nosná naděje, která propůjčuje křídla, aby se člověk dokázal přenést přes spoustu problémů a neutopil se v nich. Problémy jsou jednou z jistot našeho života, třebaže nevítanou; vždycky byly a v rámci tohoto pozemského času a našeho putování vždycky budou. Jak čteme v evangeliích, byly i v době Ježíšova narození. A jaké! Z hlediska politického to vůbec nebyla situace snadná: život pod cizí nadvládou, útisk. Z hlediska ekonomického o nic lepší: propast mezi bohatými a chudými se razantně začala prohlubovat, daně byly neúnosné, bída rostla. Z hlediska náboženského zase vzrůstající diferenciaci a polarizaci náboženského života, kdy se konzervativci,

nacionalisté, radikálové a fundamentalisté vůči sobě vymezovali, každý se svým nárokem na pravdu a spásu. Nic, co bychom dnes neznali. A do této nevhodné situace vstupuje Bůh se svým „projektem“ nové naděje pro všechny bez výjimky, pro chudé i bohaté, pro zbožné i ty na okraji, pro „kolaboranty“, nacionalisty, radikály, lhostejné a unavené, oportunisty... Zkrátka pro všechny. Vstupuje do lidských dějin jako bezmocné dítě bezvýznamných lidí, narozené na okraji, nikoliv jako schopný politik, vládce či vysoký náboženský činitel. Řeklo by se, že takový projekt nemá šanci na úspěch a musí nutně ztroskotat. Jenže ejhle, všechno je nakonec jinak. Ten bezmocný se stává mocným a onen ztroskotanec na kříži zachráncem všech.

Ve vánočních textech nechybějí ani výzvy k radosti a velebení Boha. V Lukášově evangeliu anděl zvěstuje pastýřům: *Nebojte se! Hle, zvěstuji vám velikou radost pro všechny lidi. Dnes se vám narodil ve městě Davidově Spasitel – váš Mesiáš a Pán.* Radost je plodem důvěry a naděje. Skutečně se raduje pouze ten, kdo je schopen dát sebe sama k dispozici něčemu, co je více než on sám, kdo je schopen se ponořit do proudu života a nechtít být jeho mistrem.

Pastýři přijali poselství, které se vymykalo jejich chápání, protože neztratili naději na zázrak. Ani my nesmíme ztratit naději v Boha, který dělá věci nečekané, který za nás sice naše problémy řešit nebude, ale vždy je nám ochoten rozžehnout světlo, jít s námi. O Vánocích můžeme prožít něco z radosti pastýřů, kteří uvěřili v naplnění naděje a vydali se na cestu, aby vzdali chválu, velebili Boha a radovali se. V jejich životě se po návratu vlastně nic nezměnilo, dál se museli starat o svá stáda, zažívat nepohodu a náročnost svého povolání. Přesto bylo vše jinak – i pro ně. To nepochopí ten, kdo vidí jen vnějšek věcí, kdo nemá naději v živého jednajícího Boha, kdo vtělení, příchod Božího Syna na svět, ve svém životě nepovažuje za zázrak. Bůh k nám přichází, aby s námi sdílel náš život, aby nám byl co nejbližší. O vánočních svátcích slavíme právě tento moment, moment naší neoddělitelnosti od Boha. Lidé kolem nás to možná nevědí a nevidí, ale je tomu tak. V Janově evangeliu se v Prologu mluví o tom, že temnota nepohltila světlo, jímž je Logos – Boží Syn. Z toho můžeme žít a jednat. Temnota zla nikdy nemůže pohltnout světlo – ono ji teprve činí zřejmou a nám ukazuje cestu, po níž můžeme jít s jistotou a radostí, neboť toto světlo nikdy nepřestane svítit. Vánoce nám svými světly, radostí mohou tohle každý rok znovu připomenout. Máme se proč radovat, máme co nabízet tomuto světu v jeho soumravném myšlení a vidění. Bůh nám ve svém Synu daruje sám sebe a na nás je, abychom jej „rodili“ jako radost a světlo pro tento svět.

Vánoce jsou svátky otevírající prostor pro nové a nečekané. Budme na to připraveni a vydejme se do tohoto nového prostoru.

Mireia Ryšková, Okénko do farnosti 12/20

ADVENT V PARLAMENTU

Je listopadové odpoledne, zvoní mi telefon, aha, Miroslav Kalousek, copak chce? „Ahoj Láďo, nepřišel bys, prosím, k nám do parlamentu na takzvanou adventní snídani? Je to takové ranní zastavení se zpěvem, čtením z Bible a

promluvou, vlastně taková bohoslužba slova pro poslance a zaměstnance parlamentu, přijde tak sedmdesát osmdesát lidí, jen ti, kteří chtějí, no a pak jednoduchá snídaně na stojáka, kafe a vánočka, co na to říkáš?“

„Jasně, Mirku, už jsem u vás jednou před lety byl, přijdu a těším se!“

Prohodíme pár slov v kanceláři a pak jsem už uveden do sálu plného slavnostně oděných mužů a žen a usazen do první řady; z jedné strany Jiří Pospíšil, z druhé Pavel Bělobrádek, za mnou Mirek vedle elegantní Miroslavy Němcové. Usmívají se a přátelsky mne zdraví. Sbor dozpíval, biblické texty přečteny, je řada na mně. Co říci před Vánoce poslancům?

„Milí přátelé, děkuji vám za pozvání,“ začínám a pouštím se do adventních úvah kolem Jaromíra Nohavici, týdeníku Reflex a toho, zda je naší konzumní společnosti kolem Vánoc vůbec ještě něco svaté.

Jednou večer jsem na Facebook napsal: „Jaromír Nohavica je jako odsvěcený kostel.“ Zaslechl jsem to poté, co zpěvák převzal vyznamenání od Vladimíra Putina. Mezi Nohavicovými příznivci a odpůrci se během noci strhla na sociální síti taková bitva, že jsem ráno celou diskuzi raději smazal, a vlastně mi před Nohavicou bylo i trochu trapně, co kdyby se k této diskuzi náhodou dostal?

Já jsem ho poslouchal zamlada, bylo mi sympatické, že je ze stejného kraje jako já. Pamatoval jsem si jeden jeho koncert během svého studia na vysoké škole v Brně, bylo mi asi dvacet; Jaromír hrál na španělku za tři stovky, stejnou, jakou jsem měl já, bylo to úžasné.

Jakmile jsem se však později dostal ke Karlu Krylovi a undergroundové muzice, Nohavicovy písničky mi i přes řemeslnou dokonalost začaly připadat prázdné, neschopné ve mně cokoli vyvolat. Je mi líto, ale můj hrdina z mladých let se mi opravdu stal odsvěceným kostelem, a to dávno předtím, než vyšla najevo jeho spolupráce s StB, než se nechal fotit s Okamurou a než přijal vyznamenání od prezidentů Zemana i Putina.

Co je odsvěcený kostel? Je to kostel, který opustilo jeho mystérium, jako kdysi sláva Boží odešla z chrámu jeruzalémského, kostel, který je jen holou, prázdnou, byť třeba na pohled krásnou stavbou. Je to metafora v lecčems příznačná i pro dnešní dobu, jako se například ukázalo ve vánoční anketě týdeníku Reflex.

Jeden irský kněz napsal, že když všude vidí Santa Klause se soby, zda by se už Vánoce (anglicky Christmas, tedy „mše na oslavu narození Krista“) neměly nějak přejmenovat? „Jak?“ zněla anketní otázka, s kterou jsem byl osloven. České slovo „Vánoce“ je z německého *Weihnachten*, tedy „Svatá noc“, a tak se mi zdá, že my Češi na rozdíl od Irů už nic přejmenovávat nemusíme – slovo „Vánoce“ přece se „Svatou nocí“ nemá dávno nic společného.

„Jestliže bychom Vánoce měli přece jenom přejmenovat, já bych byl naopak zpátky pro Svatou noc,“ zakončil jsem svou odpověď, jenže pokud si dobře vzpomínám, Reflex tu mou poslední a pro mne nejdůležitější větu stejně vypustil. Asi bych jim celou anketu nějak pokazil.

Slovo „svatý“ si však i v naší odkřesťanštěné společnosti svou váhu uchovalo, protože třeba řekneme-li o někom, že „mu nic není svaté“, chceme tím říct, že

už je to i na nás docela moc. Občas se nám profánní jazyk jeví jako příliš slabý, a tak používáme zapomenutého jazyka křesťanského, třeba křtíme knihy, na Rádiu Beat máme rockovou zpovědnici a stadion ve Wembley je fotbalovým svatostánkem. Jo, a namísto zaměstnání někdy říkáme povolání, ale kdo mě vlastně volá k tomu, abych byl povoláním truhlář?

Albert Einstein jednou řekl: „Rozhodující otázkou je, jsme-li součástí něčeho, co nás přesahuje.“ Je zřejmé, že jsme, jenže to často nechceme říct nahlas a raději si to jenom v koutku duše myslíme. Občas nám to ovšem třeba ujede, občas to na sebe prozradíme, třeba jako se to stalo té paní, co si nevěděla rady se svčenenou vodou, která jí po žehnutí dceřina bytu zbyla v misce: „Mohu tu vodu vylít do umyvadla, pane faráři?“

Čekám před dveřmi věznice na vstup, jdu do práce, za mnou skupina mužů bavících se o Ježíšovi. „Slyšel jsem že snad vůbec ani neexistoval,“ říká jeden z nich ve snaze ty ostatní trumfnout, jenže já v jeho hlase slyším, že tomu, co říká, stejně sám nevěří. Pro mnohé však vůbec není samozřejmé, že Ježíš jako Kristus, tedy vzkříšený Mesiáš, skutečně existuje. Je to Boží tajemství a jsou v něm skryty všechny poklady moudrosti a poznání. Slovo „tajemství“, řecky *mysterion* (jeho základem je sloveso *myein*, snad „zavřít ústa nebo oči“), neoznačuje něco utajeného a nepoznatelného, nýbrž něco poznatelného nekonečně, něco nevyčerpatelného, něco tak velkého, co nikdy neobsáhneme, oceán, jehož dna nikdy nedohlédneme.

Ježíš je „krása věčně nová“, jak by řekl svatý Augustin, a čteme-li evangelium vnímavým srdcem, hovoří k nám stále nově, jako bychom ho četli poprvé, takže si třeba v šedesáti řekneme: jak je to možné, že jsem si toho dříve nepovšimnul, že jsem si to neuvědomil, že jsem to neviděl?

Jestliže někdo „přijme do srdce Ježíše Krista jako Pána“, jeho život se od základu změní. Člověka fyzicky zalije zvláštní teplo, z jeho myslí odejde spousta otázek, které ho trápily, protože se vyřeší nebo ukážou nesmyslnými, nepodstatnými nebo zbytečnými, a naopak přijdou otázky nové, zcela jiného druhu. Člověk je naplněn novým poznáním a jeho srdce zaplaví vděčnost a láska. Jak říká svatý Pavel: „v Ježíši Kristu je přece vtělena všechna plnost božství; v něm jste i vy dosáhli plnosti.“

Co je dnes oním prázdným a klamným filozofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech“, o kterém Pavel hovoří? Je tato věta v našem století rozumu a nebývalého rozvoje lidského poznání ještě aktuální? Je aktuálnější více než kdy jindy!

Nedávno jsem si šel do knihkupectví koupit Bibli, vím, že je mívají v prvním podzemním podlaží hned proti pojízdným schodům. Byť pár Bibli ve dvou regálech s „Křesťanstvím“ mají, odcházím s prázdnou, žádná se mi nelíbí, výběr velmi bídný, ale zato regál s ezoterikou a New Age tu mají pětkrát víc. „Cisterny, jež neudrží vodu,“ poznamenal by na jejich adresu prorok Jeremjáš, „klamně filozofování, založené na lidských bájích,“ prohlásil by i dnes svatý Pavel.

Subtilními věcmi, které mohou hledajícího člověka „svést“, nebo mu jen prostě ztížit cestu jsou dnes třeba i moderní obory jako religionistika nebo psychologie.

Jistě, religionistika nám pomůže pochopit jiná (nebo v kontextu jiných i to vlastní) náboženství, těžko však člověka může dovést k Bohu, a člověka neukotveného a hledajícího nejspíše zmate, jak jsem se o tom mohl již mnohokrát přesvědčit. Stejně tak i psychologie je obrovskou pomocí k tomu, jak se vyznat v sobě, ve druhých a ve společnosti, ale zprostředkování kontaktu s Bohem od ní očekávat nemůžeme, příručky typu „jak zdokonalovat sám sebe“ myslím člověku hluboký vnitřní pokoj a smysl nepřinesou.

Mladí lidé se občas domnívají, že na religionistické neb psychologické fakultě si pomohou ve svém hledání a třeba naleznou i Boha. Jak ale napsal Carl Gustav Jung již v roce 1945: „Jako vědec se musím zdaleka vyhybat všemu, co je dogmatické a metafyzické, neboť kázání Evangelia není úkolem vědy. To je ale přesně to, co má říct teolog, totiž, že dogma je dosud nejdokonalejší odpovědí na nejpodstatnější problémy objektivní pýchy, a také její nejlepší formulací, a že to byl Bůh, kdo způsobil všechny tyto věci v duši člověka.“

„Jak říká svatý Pavel, „v něm je přece plnost“, a myslí tím Ježíše Krista.

Je plenární zasedání, poslanci odcházejí jednat a hlasovat, já si jdu s Mirkovým asistentem do jeho kanceláře pro tašku. Cestou potkáváme starší paní, vůbec ji neznám.

„Julien Green někde napsal: Věčnost do našich životů vniká jako moře do ústí řeky slané vody se mísí se sladkou. Jak krásné zachycení mystéria, ve kterém žijeme, že Ladislave?“ komentuje moje adventní vystoupení, mizí bez představení v boční chodbě a já mám oprávněný pocit, že Ježíš má svoje lidi všude.

Ladislav Heryán, z knihy Sami na této zemi? (zkráceno)

Adventní snídaně se konají v Poslanecké sněmovně každoročně a ani letos i přes koronavirová opatření nebyla výjimkou. Přivítali jsme mezi námi pražského světícího biskupa Zdeňka Wasserbauera. Bohužel nemohli přijít další hosté zvenčí, hudba byla pouze reprodukována a snídaně také nebyla... Ale vlastně tak to má být. O to zásadní Boží slovo úvahu – letos nad betlémskou postavou Josefa – jsme nepřišli.

Marek Výborný

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Abych nikoho neurazil, nepřeji lidem, ale postavičkám u Betléma:

**Přeji volům, aby neřvali z plna hrdla na všechny kolem sebe,
oslům, aby nebyli paličatí a tupí,
ovečkám, aby nešly slepě za prvním lepším pastýřem,
pastýřům, aby si nemysleli, že ty ovečky jsou tak tupé, jako vypadají,
andělům, aby méně lítali a víc chodili po zemi mezi lidmi,
králům, aby nezůstali nazí jen s korunou na hlavě
a Svaté rodině, aby našla teplé místo v srdcích lidí.**

Zbigniew Czendlik, farář

JMELÍ A VÁNOCE

Jmelí je předzvěstí Vánoc. Jakmile se objeví v obchodech – přírodní zelené nebo barvené – jsou svátky Vánoc za dveřmi. Dříve se lidé jmelím obklopovali mnohem více než dnes.

Jmelí znali už dávní Keltové a považovali je za magické a kouzelné. Věřili, že umí odhánět zlé duchy a předcházet požárům. Dle pověsti keltští kněží – druidové za určité fáze měsíce, oblečení ve slavnostních bílých rízách, zlatými srpy odsekávali jmelí z koruny dubů a za letu je zachycovali do bílých roušek. Jmelí muselo být zachyceno v letu, nesmělo spadnout na zem, protože by se tím znehodnotilo. Už od pradávných dob lidé věřili, že jmelí se nesmí utrhnout ani uříznout, ale ze stromu, na němž parazituje, se musí něčím srazit, aby si zachovalo své nadpřirozené schopnosti. Jmelí zavěšovali, zejména v době zimního slunovratu do domů a v Anglii se tento zvyk zachoval dodnes. U nás se tento zvyk traduje od počátku minulého století.

Legend o jmelí se dochovalo mnoho. Patří k nim i ona křesťanská. Jmelí bylo podle ní původně stromem, z jehož větví vyřezal svatý Josef kolébku malému Ježíškovi. Za třicet tři let strom porazili Římané, vytesali z něj kříž, na kterém Ježíše ukřižovali. Strom se natolik styděl za svůj úděl, že se rozpadl na malé keříky a dnes přináší jen dobro každému, kdo pod ním projde.

V přírodě nemůžete jmelí přehlédnout. Roste v trsech, a tak to vypadá, jako kdyby byly stromy obšity zelenými bambulemi. Na větve ho svým trusem roznášejí ptáci, kteří se živí bobulemi jmelí. Ono pak napadne strom, proroste pod kůru a v klidu si na něm parazituje. Konec tomuto slastnému životu udělají většinou sběrači, kteří se chystají na Vánoce. I když jmelí považujeme za symbol štěstí, na stromech bychom ho trpět neměli nebo by se mělo alespoň pravidelně odstraňovat. Jmelí bílé se pozná podle bílých lepkavých kuliček a lidé si je někdy pletou s ochmetem evropským, který parazituje hlavně na listnatých stromech, zejména na dubech. Mívá ale žluté kuličky. Na vánoční výzdobu se nehodí, protože rychle uvadá.

Celá staletí se lidé jmelím léčili. Přípravovali z něj nálevy, masti i ho užívali jako prášek. Slavný italský lékař, žijící v 16. století v Itálii, který je známý jako autor legendárního herbáře a v Praze léčil arcivévodu Ferdinanda II. Tyrolského, popsal o jmelí mnoho stran. Tvrdil, že stromový parazit „zapuzuje všední, druhou i třetí zimnici, běhavku, žloutenici, trávení všelijaké, záchvat, souchotiny, hryzení v životě.“ Jako život se označovalo břicho.

Ve svém díle „Herbář, jinak bylinář velmi užitečný“ zmiňuje, že lidem pomáhalo taky jmelí nošené na těle: „Proti padoucí nemoci mnozí dávají dubové i hruškové melí nositi na hrdle i také do těla užívati a velice je vychvalují.“

O jmelí se tvrdí, že je prudce jedovaté ale není to tak hrozné. Je lehce toxické a stejně jako jiné léčivky bychom je neměli užívat bezhlavě. Na trhu jsou ke koupi různé preparáty, které mají pomoci našemu tělu – třeba pročistit cévy nebo upravit tlak. Se jmelím pracuje i homeopatie. V jiných zemích, třeba v Německu, se lékaři jmelí tolik nebojí a nemocným aplikují i injekce se jmelím.

Dřív se jmelí podávalo také hospodářským zvířatům, mělo je léčit, uklidňovat a chránit proti uhranutí. Mattioli napsal: „Praví marštaléři, kdož jede cestou na koni a má při sobě méli dubové, že tomu se jeho kůň neochvátí.“

Kdysi lidé dobře věděli, že na různých stromech roste různě účinné jmelí, znají to ale dobře i současní botanici a jiní odborníci. Jmelí pro léčebné účely se sbíralo hlavně v určitou dobu, kdy bylo nejúčinnější – tedy zejména poslední měsíce v roce. Používalo se i do amuletů, které měly chránit proti pohromám nebo uřknutí. Třeba kuličky jmelí se zalévaly do stříbra a nosily se na krku. Jmelí jako léčivku bychom mohli využívat mnohem více.

V současné době však jmelí používáme hlavně jako vánoční dekoraci, kterou si kupujeme pro štěstí. A tak mnoha tajemstvími a legendami opředené jmelí patří neodmyslitelně k vánočním svátkům

Marcela Kašpárková, Jiří Trefný, Blahoslav 2020

SPATŘILI JSTE „BETÉMSKOU HVĚZDU“?

Těsně před Vánoci, 21. prosince měl být pozorovatelný vzácný jev – konjunkce (největší vzájemné přiblížení) Saturnu a Jupiteru. Jedná se o onu „Betlémskou hvězdu“, která přivedla mudrce k jesličkám.

Takzvaná Betlémská hvězda souvisí s biblickým příběhem králů, kteří byli patrně astrologové a pozorovali na jaře roku sedm před Kristem úhlové sblížení planet Jupiteru a Saturnu. Nápadný úkaz je tehdy inspiroval k cestě přes Núbijskou poušť, aby se poklonili právě narozenému židovskému králi, tedy Ježíšovi.

Když Johannes Kepler roku 1603 před Vánoci pozoroval z pražského Karlova mostu podobné sblížení obou planet, napadlo ho spočítat, jak to sedm let před naším letopočtem s těmito planetami bylo. A vyšlo mu, že planety se tehdy na nebi sblížily dokonce třikrát. Poprvé v květnu, podruhé v září a pak ještě potřetí. Čili pokud první sblížení vzali mudrcové vážně, vydali se s karavanou velbloudů přes poušť, a právě v září dorazili do Jeruzaléma. Tam se ptali krále Heroda na zrozeného krále Židů. Herodes to konzultoval s židovskými znalci Starého zákona a ti to potvrdili, protože existuje verš, že z Betléma vzejde vévoda, který bude židovským králem.

Kepler tak mimochodem zjistil, že se Kristus nemohl narodit na Vánoce v roce jedna, protože v té době byl Herodes už dávno po smrti, zemřel totiž na jaře v roce čtyři před Kristem. Naproti tomu jeho zjištění souhlasí s tím, že Herodes dal na základě sdělení znalců Zákona povraždit všechny děti v Betlémě ve věku do dvou let, a ten rozkaz mohl klidně vydat v roce pět před Kristem.

Taková těsná sblížení obou planet se opakují vždy po několika staletích, takže právě letos před Vánoci se opět přiblížily (ve skutečnosti budou od sebe stále daleko, Saturn obíhá ve vzdálenosti dvakrát větší od Slunce než Jupiter). Ve starověku se planety, hvězdy a komety příliš nerozlišovaly, ale Betlémská hvězda nemohla být kometou, protože to by byli kronikáři hlavně na Dálném

východě určitě zaznamenali. Rovněž v té době nebyla v kronikách žádná zmínka o novách, které občas, vybuchují a jsou jasnější než planety.

Jiří Grygar, astrofyzik

DĚDICTVÍ OTCŮ, ZACHOVEJ NÁM PANE...

Budova fary římskokatolické farnosti na náměstí v Heřmanově Městci je nepřehlédnutelná jak svým umístěním, tak svou architekturou. Je to typická fara: dvoupodlažní budova obdélníkového půdorysu s klasicistní fasádou, špaletovými okny, valbovou střechou z bobrovky a s farním dvorem za ohradní zdí. Slouží nejen pro bydlení kněze a jako farní kancelář, ale také k výuce náboženství, slavení všednodenních bohoslužeb v zimě a k setkávání farníků při různých farních akcích: na farním dvoře začíná Velikonoční vigilie slavností ohně a ve farním sále ji končíme při agapé, vítáme zde prázdniny a loučíme se s létem, připravujeme pohoštění pro hudebníky, vystupující v rámci Hudebního léta, a jistě byste si sami vzpomněli i na řadu jiných příležitostí.

Letos jsme byli o většinu těchto milých setkání „díky“ covidu-19 ochuzeni, a tak jsme to přijali jako výzvu začít s rekonstrukcí, o které jsme věděli, že zasáhne právě do farního dvora. Jedno pole klenby dodatečně přistavěné lodžie ve dvoře se totiž opíralo o zeď širokou jen 15 cm a celá lodžie se od budovy fary hrozivě trhala; slovy statika s čtyřicetiletou praxí: „Prvně v životě vidím, že klenbu drží jen Pán Bůh“. V rámci statického zajištění bylo tedy provedeno svázání přístavby s hlavní budovou v úrovni přízemí i druhého nadzemního podlaží, stažení všech tří klenbových polí ocelovým táhlem a také kompletní rekonstrukce lodžie – přezdění vybočeného parapetu, přišítky podlahy k obvodové zdi fary, nový strop a výměna velké prosklené stěny, vč. jejího vyztužení skrytými ocelovými sloupy. Kromě toho byla dokončena oprava všech výplní otvorů, která byla zahájena už loni okny ve druhém nadzemním podlaží a dveřmi z náměstí. Letos byla opravena všechna okna v přízemí, sjednoceny mříže v oknech a repasovány dveře na dvůr. Tato investice byla nevyhnutelná, protože stávající okna byla v takovém stavu, že nešla zavírat, při dešti přšelo do místností a v zimě utíkalo teplo ven, což zbytečně prodražovalo provoz budovy. Ty z nás, kdo jsme se čas od času snažily tato okna umýt, by mohly vyprávět, s jakým strachem, že nám skleněná tabulka nebo celé křídlo zůstane v ruce, jsme je leštily... Okna jsou takové „oči“ budovy, a když se té naší faře dneska do těch očí podíváte, uvidíte, jak se rozzářily. Už to není ta smutná budova s tmavými okny, jako byla přede dvěma lety.

Na opravě fary se podílelo několik firem: I. etapu statického zajištění prováděla firma Chládek a Tintěra Pardubice, a.s., II. etapu firma PETRALaan s.r.o., ocelovou konstrukci pro statické zajištění montovala firma Zbyněk Šustr s.r.o., opravu všech výplní otvorů dělala firma Truhlářství PRECIZ s.r.o. Úklid včetně umytí všech oken (a že jich bylo!) zajišťovaly opakovaně a trpělivě ženy z naší farnosti, velké díky jim za to. Zednickou práci, spojenou s výměnou oken, zastal P. Adrian Sedlák, a mě trochu mrzí, že se i chlapi z naší farnosti víc nezapojili. Měli tak příležitost vidět svého kněze nejen svátečně vystrojeného u oltáře, ale i v montérkách, třeba pověšeného na krumpáči při demontáži dřevěného podhledu

ve výšce cca 8 m, s jednou nohou na lešení, s druhou na žebříku... a víte co? Když se na něj z toho pohledu vysypaly stoleté plevy plné prachu a kdoví čeho ještě, vůbec, ani trochu, nezanadával. Jen si tiše povzdechl. Z mého pohledu čirý projev svatosti, s ohledem na následky. (Ale nezoufejte – příležitost přiložit ruku k dílu se bude brzy opakovat...)

Celkové náklady na opravu fary v letech 2019 a 2020 činily 2.427.103 Kč včetně DPH. Z dotací bylo pokryto 1.815.000 Kč, konkrétně ze zdrojů Ministerstva kultury ČR, Města Heřmanův Městec, Pardubického kraje a Biskupství královéhradeckého. Zbytek byl financován z prostředků farnosti, zejména díky štědrosti dárců a farníků při pravidelných sbírkách. Všem, kdo přispěli, Pán Bůh zaplat' za jejich pomoc.

V letošním roce se výrazně podepsala na příjmech farnosti vládní omezení. Přesto bychom i v roce 2021 rádi pokračovali další etapou opravy fary, a to obnovou fasády na severní straně (ze dvora). Ta je nejméně zdobená, a proto nebude její provedení tak finančně náročné, jako zbývající tři strany, kde nám památkáři předepsali práci restaurátora.

Kromě toho čeká farnost v příštím roce nákladná oprava krovu a krytiny věže kostela Všetech Svatých ve Stojicích, která je v havarijním stavu a v současné době je proti zatékání jen provizorně zajištěna střešní folií. Při jarní vichřici z ní totiž odlétl kus plechové krytiny a při snaze o opravu bylo zjištěno, že krov je natolik degradovaný, že k němu není možné plechovou krytinu připevnit. Reálných obrysů začíná nabývat i dlouho plánovaná oprava varhan v našem děkanském kostele – v příštím roce bychom rádi vybrali realizační firmu, aby v roce 2022 mohly být práce na nich zahájeny.

Věřím, že se nám s pomocí Boží podaří i v této složité době zajistit financování a provedení oprav – těch naplánovaných i těch, které se vyskytnou během roku nečekaně. Za Vaše modlitby, příspěvky na opravy i jakoukoliv jinou pomoc srdečné Pán Bůh zaplat'.

P.S.: Já vím, že nadpis odkazuje k dědictví jinému, duchovnímu. No ale to materiálně je tu s námi taky – a když už naši otcové ty fary a chrámy k chvále Páně vybudovali, tak my je přece nenecháme spadnout...?

Hana Hořínková

ADOPCE NA DÁLKU

Projekt Adopce na dálku, který je naší farností sv. Bartoloměje podporován již od roku 2006, i v letošním roce zaštil studium dvou dětí.

V květnu jsme částkou 6.900 Kč podpořili Sofii z Běloruska, v červnu pak částkou 7.000 Kč Musokeho z Ugandy. S ohledem na opatření, související s pandemií Covid-19, se uskutečnil pouze adventní minitř (na třetí adventní neděli). Celkem se pro příští rok podařila shromáždit částka 7.996 Kč. K 20.12.2020 tak účet Adopce na dálku disponuje částkou 19.294 Kč.

Covid-19 ovlivnil i vzdělávání dětí v Ugandě. V únoru, na začátku školního roku, byly děti aktivně zapojeny do vzdělávacího procesu, avšak pouze do března, kdy byla jejich výuka narušena pandemií. Následovalo plošné uzavření škol. Přibližně 15 milionů dětí v této zemi proto muselo přejít na distanční výuku, která probíhala nejen prostřednictvím TV a rozhlasu, ale především pak samostudiem a on-line výukou. Ugandsko-česká rozvojová společnost (UCDT) zajistila a distribuovala výukové tištěné materiály na druhý a třetí semestr v hodnotě 585.000 Kč všem 2.155 dětem zapojeným do programu Adopce na dálku, které pocházejí především z venkovských oblastí, kam vládní materiály nedoputovaly. Dohled nad výukou a motivací žáků a studentů převzali místní sociální pracovníci.

Celoplošná opatření, jako vyhlášení nouzového stavu a zákazu vycházení, výrazně poškodila místní komunity, prohloubila nezaměstnanost, a ztížila rodinám možnost denního výdělku. Během tohoto nelehkého období UCDT nadále poskytovala především humanitární pomoc v podobě potravinových a sanitárních balíčků.

Silný dopad pandemie Covid-19 pocítila i nemocnice St. Charles Lwanga v Buikwe. S nástupem pandemie Covid-19 se věci začaly razantně měnit na všech odděleních, začal klesat počet pacientů. Jestli v období 1-9/2019 bylo léčeno celkem 22 484 pacientů, ve srovnatelném období roku 2020 to bylo 19 583, tedy pokles o 13%. Lidé si kvůli omezení pohybu a možnosti výdělku přestali plánovat zákroky, mnohdy ani nemohli platit za běžnou zdravotní péči. Což ovšem v žádném případě neovlivnilo péči o pacienty v kritickém stavu. Dle sdělení Mgr. Davida Flaka, ředitele Centra zahraniční spolupráce, může být nemocnice krátkodobě ve ztrátě, nicméně vždy bude zachraňovat životy (zdroj: vánoční dopis ACHA Praha ze dne 1.12.2020).

Přeji vám všem požehnané svátky vánoční, radost z narozeného betlémského děťátka a do dalších dní především víru, že společně vše zvládneme. Děkuji za veškerou podporu našich dětí, adoptovaných na dálku.

Helena Polanská

TÁBOR 2021

V příštím roce bychom opět rádi uspořádali letní tábor pro naše nejmladší farníky. I letos v létě jsme s dětmi strávili týden na skautském tábořišti v Kostelci u Heřmanova Městce a byl to týden plný her, legrace a dobrodružství. A proto doufáme, že i v příštím roce se nám podaří vytvořit stejnou atmosféru a děti si budou spolu s námi užívat týden v přírodě.

Pokud situace dovolí, tak by se měl tábor uskutečnit v termínu od neděle 8.8. do soboty 14.8. 2021 opět na tábořišti v Kostelci.

Na vaše ratolesti se moc těšíme a doufáme, že tábor bude pro děti zase nezapomenutelným prázdninovým zážitkem.

Za společenství mládeže Amálie Výborná

ZEMŘEL SVÁŤA KARÁSEK

*„... ve svý smrti jen přejdeš most,
Bůh zavolá:
'Další host k nám vešel na slavnost'.“*

Na čtvrtou adventní neděli, 20. 12. 2020, věku 78 let zemřel evangelický farář, undergroundový hudebník, básník a textař Sváťa Karásek. Byl signatářem Charty 77, od poloviny devadesátých let působil jako farář v pražském kostele U Salvátora.

Sváťa Krásek se narodil v Praze roku 1942, studoval nejprve zahradnictví, poté evangelickou bohosloveckou fakultu. Od roku 1968 byl farářem, který dokázal do téměř prázdných kostelů opět přivést lidi. Bez udání důvodu mu byl odebrán tzv. státní souhlas a nesměl jako farář působit. Posléze pracoval jako kastelán na hradě Houska.

V sedmdesátých letech se angažoval v českém undergroundu a byl pronásledován Státní bezpečností. V roce 1976 byl odsouzen na osm měsíců do vězení, oficiálně za výtržnictví. Důvodem byly texty písní, které na koncertech zpíval spolu s Ivanem Martinem Jirousem a dalšími.

V roce 1980 nuceně emigroval do Rakouska a posléze do Švýcarska v rámci tzv. Asanace, v níž StB nutila lidi nepohodlné režimu k opuštění země. Ve Švýcarsku působil jako evangelický farář a v tom vytrval i po návratu do Československa.

Po roce 2000 se angažoval i v politice, byl radním České televize a poslancem Parlamentu. V politice vydržel do roku 2006.

Z veřejného života se stáhl v roce 2010, kdy prodělal středně těžkou mrtvicí. Dál však působil jako farář.

volně zpracováno dle www.novinky.cz

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA SE USKUTEČNÍ – ZAČNĚTE S NÁMI NOVÝ ROK OPĚT DOBRÝM SKUTKEM!

Důležitost pomoci potřebným a význam dobrovolnictví zažíváme v posledním koronavirovém roce více, než bychom si asi sami přáli. I za těchto okolností, pokud se nějak dramaticky nezhorší situace okolo COVID-19, se uskuteční v ČR Tříkrálová sbírka Charity ČR. U nás se již podvacáté objeví tříkráloví koledníci. Moc si vážíme jejich ochoty pomoci. V loňském roce byli obdarováni rekordní částkou přesahující 136 tisíc Kč. Vážení spoluobčané, za vaši štědrost Vám patří obrovský dík. Ceníme si jí o to více, že si jsme vědomi často velmi nelehké osobní situace mnohých z Vás. Díky Vaším darům byly podpořeny projekty chrudimské charity: pečovatelská a ošetrovatelská služba, včetně osobní asistence v celém chrudimském regionu i podpora projektu Občanské poradny, která zajišťuje bezplatné porady klientům v právních i ostatních životních situacích. Část výtěžku podpořila také humanitární projekty

v zahraničí. Obdobný účel bude sbírka plnit i letos, včetně zakoupení dalšího automobilu pro rozšíření domácí zdravotní péče. Chrudimská charita svojí pomocí pokrývá i region Heřmanoměstecka. Proto se v případě potřeby nebojte na ní obrátit a využít její služby <http://chrudim.charita.cz>.

Posláním Sdružení Charita ČR je pomáhat těm nejpotřebnějším, lidem v nouzi bez ohledu na jejich vyznání, rasu nebo národnost. Sbírka je řádně povolena, u nás spolupracujeme při zapečetování a rozpečetování pokladniček s Městským úřadem. Každá skupinka bude mít zapečetěnou pokladničku a vedoucího staršího 15 let, který bude vlastnit průkazku s pověřením generálního sekretáře SCHČR. Pokud by Vás navštívily v těchto dnech osoby bez těchto náležitostí či jinak podezřelé, oznamte toto ihned Městské či státní Policii ČR nebo na telefon asistenta sbírky v Heřmanově Městci (732 789 248). Pomůžete tak zabránit zneužití sbírky.

U nás v Heřmanově Městci budou skupinky tří králů navštěvovat vaše domácnosti **v sobotu 9. ledna**. Předem Vám děkujeme, že nenecháte své dveře zavřeny. Jsme si vědomi, že podobných sbírek je celá řada, ale budeme vděční i za drobné příspěvky. Každá koruna pomůže našim bližním v nouzi jak v České republice, tak ve světě. Vzhledem k epidemiologické situaci je možné přispět také do online kasičky na www.trikralovasbirka.cz. Tři králové, kteří nesli dary do Betléma, budou mít také pro Vás připravenou koledu a malou pozornost. Na viděnou s Třemi králi!

Marek Výborný, koordinátor TKS Tříkrálová sbírka – začněte s námi nový rok dobrým skutkem!

P.S.

Pokud by se někdo z čtenářů chtěl zapojit do sbírky jako koledník, budeme rádi. Věk není limitem! Ozvěte se na tel: 732 789 248. Díky za pomoc!

Chystané kulturní akce v Heřmanově Městci

sobota 2. 1. od 12.30 - 17. ročník DNE SEVERSKÝCH PSŮ — psím spřežením samojedů vás již tradičně bude vozit rodina mushera Pavla Lněničky ze Strakova u Litomyšle - bude se konat z důvodu uzavřeného zámeckého parku v bažantnici

sobota 9. 1. – Tříkrálová sbírka

Vzhledem k mimořádným opatřením a neustále se měnícím vládním nařízením budou termíny konání kulturních, hudebních i dalších akcí zveřejňovány dle aktuálních podmínek jejich konání a možného počtu návštěvníků na vývěskách, v tisku, městským rozhlasem i na webových stránkách www.hermanuv-mestec.cz i na webových stránkách církví.

Příští číslo KZ vyjde o Velikonocích

Příspěvek na náklady tisku: 7,- Kč